

Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу курсів за вибором
«Емерджентні та ре-емерджентні інфекції в умовах війни у форматі
ОСКІ»

Спеціальність – медицина

Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр

Термін навчання (рік) – 6 курс

Форма навчання – денна

Кафедра – інфекційних хвороб та епідеміології

Короткий зміст курсу: Емерджентними, згідно визначення ВООЗ, є інфекції, які виникають вперше у світі або на окремо взятій території, швидко та широко розповсюджуються, загрожують здоров'ю людей та тварин на регіональному або світовому рівнях. Також критеріями емерджентності є відсутність засобів ефективного лікування та профілактики, тенденції до неконтрольованого транскордонного поширення.

До ре-емерджентних відносять контрольовані інфекційні захворювання, які раніше мали значне епідемічне поширення серед людської популяції, проте за допомогою специфічної імунопрофілактики та організації протиепідемічних заходів були ліквідовані, але на сучасному етапі знову набули несподіваного розповсюдження. Боротьба з такими інфекціями, особливо на початковому етапі їх виникнення, є у край важкою або навіть неможливою через блискавичне їх розповсюдження та атиповий перебіг.

Натепер розглядається три основних чинники виникнення і розповсюдження емерджентних та ре-емерджентних інфекцій: біологічні, зоогеографічні та соціально-економічні. З початком повномасштабної війни в Україні епідемічна ситуація інфекційних хвороб значно погіршилась, особливо це стосується регіонів де відбуваються активні бойові дії. Через пошкодження інфраструктури, очисних споруд, скупчення великої кількості людей під час евакуації, недоступність чистої питної води та термічно оброблених харчових продуктів, гіпотетичну можливість застосування ворогом біологічної зброї, зростають ризики безпрецедентного поширення інфекційних захворювань, в тому числі емерджентних та ре-емерджентних інфекцій.

Для успішної боротьби з емерджентними і ре-емерджентними інфекціями необхідне створення ефективної системи моніторингу, спрямованої на виявлення нових збудників і тих, що знову повертаються в людську популяцію, чітка організація протиепідемічних заходів, вдосконалення стратегії превентивних заходів та готовність медичної спільноти до кризових ситуацій, що забезпечить безпеку та здоров'я громадян і захистить суспільство від наслідків масових захворювань і загроз біологічного характеру. Питання

своєчасної діагностики, адекватного лікування, екстреної та планової імунопрофілактики, основних принципів і груп заходів захисту в осередках поширення емерджентних і ре-емерджентних інфекцій набуває глобального значення в умовах повномасштабної війни в Україні.

На курсі за вибором **«Емерджентні та ре-емерджентні інфекції в умовах війни у форматі ОСКІ»** студенти будуть розвивати своє клінічне та логічне мислення. Клінічне мислення – це професійне, творче вирішення питань діагностики, лікування та визначення прогнозу хвороби у даного хворого на основі знання, досвіду та лікарської інтуїції, це змістовно специфікований процес діалектичного мислення, що додає цілісність і завершеність медичного знання. Клінічне мислення є різновидом продуктивного мислення. Воно завжди пов'язане з вибором оптимального рішення з ряду можливих в кожній конкретній клінічній ситуації.

На сьогодні, за даними ВООЗ, налічується понад 100 емерджентних інфекцій: пандемічний (каліфорнійський) грип, тяжкий гострий респіраторний синдром, пташиний грип, обумовлений вірусом А/Н5N1 та іншими субтипами цього збудника, спричинений вірусом А/Н1N1/California/04/09, геморагічна гарячка Денге, жовта гарячка, гарячки Західного Нілу, Зіка, Ласса, Марбург і Ебола, COVID-19 та ін., їх список невинно поповнюється. До ре-емерджентних інфекцій належать малярія, кір, кашлюк, сезонний грип, дифтерія, туберкульоз, холера та ін.

Курс за вибором «Емерджентні та ре-емерджентні інфекції в умовах війни у форматі ОСКІ»

- пропонує розбір клінічних кейсів за тематикою курсу на базі симуляційного центру.
- відпрацювання практичних навичок за допомогою стандартизованого пацієнта, наочних матеріалів у вигляді фотографій клінічних симптомів, результатів лабораторного обстеження хворого, відповідно до тематики заняття.
- під час заняття будуть проводитися практично-орієнтовані дискусії зі студентами для кращого засвоєння ними специфічних проявів, особливостей лабораторного обстеження, лікування та імунопрофілактики емерджентних і ре-емерджентних інфекційних хвороб та відпрацювання разом з ними принципів організації необхідних протиепідемічних заходів для профілактики поширення даних інфекцій.
- Оцінювання студента буде відбуватися за допомогою чек-листа. (відповідно до структури оцінювання на об'єктивно-структурованому іспиті).
- Обов'язковим етапом заняття буде розбір помилок при встановленні діагнозу, призначенні лабораторної діагностики та лікування, організації протиепідемічного режиму в осередку інфекції.

- Студент повинен знати: етіологію, епідеміологію, патогенез, клінічні прояви, лабораторну діагностику та лікування емерджентних і ре-емерджентних інфекцій, механізми та причини виникнення їх ускладнень, диференційну діагностику, тактику лікаря у разі виникнення невідкладних станів, правила виписки та диспансеризації реконвалесцентів, планову та екстрену імунoproфілактику, принципи організації протиепідемічних та режимно-обмежувальних заходів в осередку захворювання.
- Студент повинен вміти: дотримуватися основних правил роботи біля ліжка хворого, зібрати анамнез захворювання з оцінкою епідеміологічних даних, властивих для емерджентних і ре-емерджентних інфекцій, обстежити хворого і виявити основні симптоми хвороби, сформулювати й обґрунтувати клінічний діагноз, вирішити питання необхідності стаціонарного лікування, на основі клінічного обстеження своєчасно розпізнати розвиток ускладнень, оформити медичну документацію за фактом встановлення попереднього діагнозу, скласти план лабораторного та інструментального обстеження хворого, зробити забір матеріалу для виявлення збудника, інтерпретувати результати лабораторного обстеження, правильно оцінити результати специфічних методів діагностики, скласти індивідуальний план лікування з урахуванням особливостей перебігу, стадії хвороби, наявності ускладнень, тяжкості стану, алергологічного анамнезу, супутньої патології; надати невідкладну допомогу, скласти план протиепідемічних заходів у вогнищі інфекції; дати рекомендації стосовно режиму, дієти, обстеження, нагляду в періоді реконвалесценції.

Приблизний перелік тем навчання:

Тематичний план практичних занять (30 год.):

Тема 1. Пандемічний грип А, тяжкий гострий респіраторний синдром, близькосхідний респіраторний синдром, пташиний грип (розбір клінічних кейсів).

Тема 2. Гарячка Денге, Крим-Конго геморагічна гарячка, жовта гарячка, гарячка Зіка (розбір клінічних кейсів).

Тема 3. Гарячка Марбург, гарячка Ласса, Ніпаг-вірусна інфекція, гарячка Рифт-Валлі, геморагічна гарячка Ебола (розбір клінічних кейсів).

Тема 4. COVID-19, віспа мавп (розбір клінічних кейсів)

Тема 5. Залікове заняття.

Перелік науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть вивчення дисципліни «Емерджентні та ре-емерджентні інфекції в умовах війни у форматі ОСКІ»:

Соколенко М.О. – доцент к.мед.н.

Завідувач кафедри інфекційних
хвороб та епідеміології,
д.мед.н., професор

Василь МОСКАЛЮК